

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะในการสอนภาษาเยอรมันที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะฯ ของนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู วิชาเอกภาษาเยอรมัน สาขามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบพหุกรณีศึกษา กรณีศึกษาคือนิสิตวิชาเอกภาษาเยอรมันจำนวน 5 คน ที่ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู ในภาคต้น ปีการศึกษา 2546 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร วิธีการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการศึกษาเอกสาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยการตีความและสร้างข้อสรุป และข้อมูลจากการประเมินสมรรถนะในการสอนของนิสิต ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในภาพรวม สมรรถนะในการสอนภาษาเยอรมันที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของนิสิตวิชาเอกภาษาเยอรมัน สาขามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู ในภาคต้น ปีการศึกษา 2546 โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า นิสิตฯ มีสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครูในระดับดีมาก มีสมรรถนะด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาภาษาเยอรมันในระดับดี

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการสอนภาษาเยอรมันที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู วิชาเอกภาษาเยอรมัน สาขามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2546 มี 2 ประเภท คือ

1) ปัจจัยสำคัญ ประกอบด้วย (1) ภูมิหลังของนิสิต ด้านลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพที่สำคัญ ได้แก่ ศึกษามารยาทสุภาพ เรียบร้อย กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความเป็นผู้นำ ด้านความสนใจและความถนัดทางดนตรี ศิลปะ การพูดในโอกาส

ต่างๆ และด้านการใช้เวลาทำกิจกรรม เช่น สอนพิเศษ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม คุณลักษณะดังกล่าว ส่งผลต่อสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะความเป็นครู และภูมิหลังของนิสิต ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาเอกภาษาเยอรมันดี ส่งผลให้สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาเยอรมันดี (2) พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในระหว่างการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู ส่งผลต่อสมรรถนะด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2) ปัจจัยเสริม ประกอบด้วย (1) สภาพแวดล้อมของการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู ในส่วนของสภาพความพร้อมของห้องเรียน ความพร้อมของนักเรียน และจำนวนนักเรียนที่เหมาะสม ช่วยให้นิสิตสามารถดำเนินการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสภาพแวดล้อมของการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครูในส่วนของอาจารย์นิเทศก์โรงเรียน ที่นิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้นิสิตทดลองใช้วิธีสอนที่เรียนมา ช่วยให้นิสิตมีโอกาพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (2) การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ ส่งเสริมให้นิสิตพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่มีประสิทธิภาพขึ้น

This study investigated the ability of German-major teacher trainees from the Faculty of Education, Chulalongkorn University in using a learner-centered approach to teach German. It is also to study the factors that have an impact on the ability of these trainees in using a learner-centered approach in teaching German. This study is a multicase study qualitative research. The subjects were 5 teacher trainees in their final year of studying at the Faculty of Education majoring in teaching German. During the study, they taught German to students in 4 secondary schools in Bangkok in the first semester of the academic year 2003.

The research instruments used in this study consisted of observation guideline, interview guideline and evaluation form. The data analysis consisted of analytic induction and descriptive statistic.

The results of the study were

1. The teacher trainees' ability in using the learner-centered approach in teaching German language to secondary school students was good on average. When looking at each aspect it was found out that the trainees had very good characteristics and personality, and good knowledge of German language as well as teaching skill of learner-centered approach.

2. The factors that had an impact on these trainees could be divided into two types:

- 1) Important factors – These consisted of

- (1) The trainees' background in

- a) Characteristics and personality – This includes self-confidence, relationship, leadership; their interest and skill in music and arts, and a public speaking and their other

activities than teaching such as doing tutorial and self-studying. These had contributed to good characteristics and personality of teachers.

b) Achievement in German subjects had contributed to good knowledge of German language.

(2) Using a learner-centered approach in teaching German was developed during the teaching practice, and it contributed to the good teaching skill of learner-centered approach.

2) Supplementary factors - These included

(1) Environments of the teaching practice – There were two environments; the first was the school environment which included the readiness of the classroom and the students, and the appropriate numbers of students in a class. The second environment referred to the teaching supervisors at the schools who conducted the supervision regularly allowing the trainees an opportunity to try out the learner-centered approach.

(2) The teaching supervisors of the Faculty of Education – This helped the trainees to fully develop their ability in teaching.